

Українська мова

Вивчення теми

«Звуки і букви.

Склад.»

Основні навчальні досягнення учня по темі:

Звуки і букви. Склад.

1 клас

- **вибирає** з-поміж 2—3 слів те, якому відповідає тлумачення, запропоноване вчителем;
 - **доповнює** речення 1—2 словами за змістом, добираючи їх самостійно або вибираючи із запропонованих у підручнику, учителем;
 - **відновлює** деформований текст, який складається з 2—3 речень
 - **розрізняє** мовні і немовні звуки;
 - **знає**, що слова складаються зі звуків, що звуки на письмі позначаються буквами; **пояснює** співвідношення між звуками і буквами у складі, слові;
 - **пояснює** зміну значення слова у результаті заміни одного зі звуків
- правильно відтворює** ланцюжок звуків у почутому слові з 2-5 звуків (без явищ асиміляції);
- **виділяє** перший і останній звуки у будь-якому слові букварного тексту;
 - **поєднує** окремі звуки (2—4) у склад відповідної структури;
 - **розрізняє** голосні і приголосні звуки за звучанням та способом вимовляння;
 - **правильно вимовляє** приголосні звуки [дж], [дз], [до], [ц], [ц’], [ч], гортанний звук [г] та глотковий [ґ];

Алфавіт

Аа	Бб	Вв	Гг	Ґґ	Дд	Ее	Єє	Жж	Зз	и
а	бе	ве	ге	ґе	де	е	є	же	зе	и
Іі	Її	Йй	Кк	Лл	Мм	Нн	Оо	Пп	Рр	Сс
і	ї	йот	ка	ел	ем	ен	о	пе	ер	ес
Тт	Уу	Фф	Хх	Цц	Чч	Шш	Щщ	ь	Юю	Яя
те	у	еф	ха	це	че	ша	ща	знак помяк- шення	ю	я

Запам'ятайте:

Звуки ми вимовляємо і чуємо.

З них утворюються слова.

Звуки на письмі позначаються буквами.

Букви ми бачимо, читаємо, пишемо.

Букви бувають рукописні і друковані.

Запам'ятайте:

Частини слів з рядка в рядок переносяться складами: сні-жин-ка, зи-ма.

Скла д з однієї букви не залишається в рядку і не переноситься: яли-на, за-вія.

При переносі літери **й, ь** не можна відривати від попередньої літери: чай-ник, тюль-пан.

Не можна розривати буквосполучення **дж, дз**, якщо вони позначають один звук: гу-дзик, хо-джу.

Запам'ятайте:

Імена, по батькові та прізвища людей, клички тварин пишуться з **великої букви**.

З великої букви пишуться також назви країн, міст, сіл, вулиць, річок.

Запам'ятайте:

Апостроф пишеться після твердих приголосних звуків **б, п, в, м, ф, р** перед **я, ю, е**, які позначають по два звуки: [йа], [йу], [йе], [йі].

Наприклад, сім'я [сім'я], в'юн [в'юн], в'є [в'є], солов'ї [солов'ї].

Запам'ятайте:

Звуки [дз], [дз'] позначаються на письмі буквосполученням **дз**.

Запам'ятайте:

Приголосні звуки, які стоять перед **і** – м'які.

Літо [л'іто], місто [м'істо].

Запам'ятайте:

Буква **ї** завжди позначає два звуки [йі].

Наприклад, **їжак** [йіжак].

Запам'ятайте:

Приголосний звук [й] – завжди дзвінкий і м'який.

Запам'ятайте:

Приголосні звуки, які вимовляються з голосом і шумом, називаються **дзвінкими**.

Приголосні звуки, які вимовляються тільки з шумом, називаються **глухими**.

Дзвінки [в / м / н / л / р / й / б / г / д / ж / з / дж / дз / г].

Глухі [п / х / к / т / ш / с / ч / ц / ф] .

Запам'ятайте:

М'який подовжений звук позначається двома однаковими літерами: навчання, гілля. Переносити можна так: гіл-ля, гі-лля.

У звуковій моделі довготу звука умовно позначають двокрапкою.

Аа

1. Прочитайте загадку.

Коли хочеш ти читати,
То мене повинен знати.

А коли мене не знаєш,
То нічого не вгадаєш.
Вимовте кожен звук у слові відгадці.

2. Якими звуками відрізняються слова:

ніс - ліс - ріс, сила – сіла – села?

3. Запишіть і запам'ятайте слова.

абетка

азбука

алфавіт

4. Прочитайте вірш.

Автобус їде по алеї,
Акація цвіте в садку.
А ми, зібравшись під нею,
Абетку вивчимо легку.

Запишіть слова, які починаються з букви А.

5. З вірша підберіть слово, яке відповідає моделі.

Бб

1. Прочитайте вірш. З якого звуку починається найбільше слово?

Будинок білий біля річки,
З балконами на кожен бік,
Будують братик і сестричка,
Бо в них і батько будівник.

Н. Забіла

2. Запишіть каліграфічно

Бб Бу Ба Бл бр бо

бм аб кб Борис Богдан

3. Запишіть слова і запам'ятайте їх правопис.

Бетон бідон бабуся бджола Батьківщина

4. Із даних складів складіть слова і запишіть їх.

ри	би
бук	ба
ба	ва
зу	тон

З одним із утворених слів придумайте і запишіть речення.

5. Запишіть звукову модель до слова *бабуся*

Вв

1. Запишіть каліграфічно.

В вв Вм ві ву вл ав ів

2. Запишіть слова і запам'ятайте їх правопис
Ведмідь вересень виразно влітку вулиця
3. Запишіть звукову модель до слова *ведмідь*.

Гг

1. Прочитайте вірш.

Який звук найчастіше нагадує про себе?

Гелгочуть під горою гуси,
В город забігло гусеня.
- Гиля, гиля ! - гука Ганнуся,
Його з городу виганя.

Н. Забіла

2. Запишіть каліграфічно.

Гг Гр Гв ги гл га ог уг

3. Запишіть слова і запам'ятайте їх правопис

Ганок годинник герой ґрунт ґудзик

4. Прочитайте слова. На які запитання вони відповідають? Поділі їх на склади для переносу.

Чайка, яма, лялька, вітер, моряк.

5. Випишіть спочатку одно-, потім дво-, потім трискладові слова.

Сорока, лис, горобець, вовк, сова, заєць.

Гг

1. Прочитайте вірш. З яким звуком ми попрацюємо сьогодні?

Газдиня гвалт зчинила:
- На ганок гава сіла!
А газда гирлигу взяв
Й з ганку гаву ту прогнав.

2. Запишіть каліграфічно.

Гг Ги Гл га уг вг гн

3. Запишіть слова і запам'ятайте їх правопис.

Гава	газда	газдиня
ґрунт	ґудзик	
гирлига	гвалт	габлі
ґніт	ґречно	
дзигар	ґринджоли	галамага
ґелготати	гуля	

Дд

1. Прочитайте вірш.

Дубові дрова дід рубає,
В дворі під деревом старим.

А дітвора допомагає
Носити дрова з двору в дім.
Н. Забіла

2. Запишіть каліграфічно.

Дд Дв Др Ду од вд

3. Запишіть слова і запам'ятайте їх правопис.

Диктант диван директор джміль дзига дзьоб дідусь дятел

Ее

1. Прочитайте вірш.

У яких словах є звук [е] ?
Електрику містам і селам
електростанції дають.
Колгоспники гуртом веселим
на елеватор хліб везуть.

Н. Забіла

2. Запишіть каліграфічно.

Ее Ем Ес Ер ел ев ве ле

3. Запишіть слова і запам'ятайте їх правопис.

Екскатор ескалатор елеватор електрика елей

Єє

1. Прочитайте вірш.

Єноти вивели гуляти
своє єдине дитинча.
За їх сім'єю вовк зубатий
єхидно стежить з-за куща.

2. Запишіть каліграфічно

*Єє Єв Єм Єр єс ле не сине
ле єнот Євдоким Єва*

3. Складіть звукову модель до слів.

Здоров'я дев'ять.

Жж

1. Прочитайте вірш. Чітко вимовляйте слова, в яких є звук [ж]?

Жуки дзижчать в садочку літом,
по стежці жабка - плиг та плиг.
Жоржини квітнуть жовтим цвітом,
кружляють бджоли біля них.

2. Запишіть каліграфічно.

Жж Жи Жр Жм жу жв жа жо вж жук Жора

3. Запишіть звукові моделі слів.

Бджоли, кружляють

4. Запишіть слова за зразком і запам'ятайте їх правопис

(жолудь - жолуді)

Жолудь	жовтень	їжак
Книжка	журавель	
жук	джміль	вуж
жереб	жайворонок	

5. Відгадайте загадку. Зробіть звукову схему слова-відгадки.
Два кінця, два кільця, а посередині цвях. (Ножиці)

Зз

1. Прочитайте вірш. Вивчіть напам'ять.

Зима морозяна надворі,
Замети білі на землі.
Зоріють в небі ясні зорі.
Заснули зайчики малі.

Н. Забіла

1. Запишіть каліграфічно.

*Зз Зі Зм зл зе ез аз
зима зорі мороз Зіна*

2. Прочитайте речення. Випишіть слова з буквосполученням дз.

Дзвінок покликав школярів на урок. У лісі зацвіли сині дзвіночки. З дитячої кімнати лунав дзвінкий дитячий сміх. Настуня глянула у дзеркало. У дятла міцний дзьоб.

3. Поділіть слова на склади для переносу.

Сказати, газета, вузлик, злива, звук, родзинки, озеро, продзвенів.

3. Запишіть звукову модель до слів вузлик, злива.

Ии

1. Прочитайте вірш. Назвіть слова з літерою *И*.

*И - таку ми букву знаєм.
И - слова не починає.
Зате є багато "и"
У словах. Ти їх назви.*

2. Запиши каліграфічно

Ии ил ив ис си ви би

3. Складіть речення і запишіть їх, вставляючи пропущені букви.

- 1) холодна, Минула, з..ма.
- 2) до, Хлібороби, підготувались, в..сни.
- 3) почнеться, Незабаром, с.вба.

Іі

1. Прочитайте вірш.

Знайдіть слова з літерою **і**.

Івасик іграшками грався,

а по двору ішов індик.

Івась побачив - і злякався,

і від індика в дім утік.

Н. Забіла

2. Запишіть каліграфічно.

Іі Ів Іра Іл ім. лі іб бі іс сі

Її

1. Прочитайте вірш. Випишіть слова з літерою **ї**

Їжак покликав їсти й пити

своїх маляток їжачків.

Та не схотіли їсти діти –

він їхню їжу сам поїв.

Н. Забіла

2. Запишіть каліграфічно

Її Ів Іс Ім їл їв її їр їк

їжак Україна гаївка ївга

3. Спишіть вірш. Запишіть звукову модель слів з буквою **ї**.

Красивий, щедрий, рідний край

і мова наша - солов'їна.

Люби, шануй, оберігай

усе, що зветься Україна.

4. Поділіть слова на склади. В дужках біля слова вкажіть числом кількість складів.

Поїзд, стоїть, гаївка, заїду, їжак, лілеї.

Йй

1. Прочитайте вірш. Назвіть слова із звуком **[й]**.

Йоржа впіймав на вудку Йосип,

схопив і зойкнув: „Ой-ой-ой !”

Не знав, напевне, Йосип досі,

який колючий йоржик той.

Н. Забіла

2. Запишіть каліграфічно.

Йй Йо Йв Йм йо йк йй

ай йл край рій район Йосип

3. Запишіть звукові моделі до слів:

лійка, край, чайка.

4. Вставте пропущені букви "й" або "ї" і запишіть слова.

Тві..., тво..., за...шов, за...хав, ..шов, га...ка, га...вка.

Кк

1. Прочитайте вірш. Який звук зустрічається найчастіше?

Качки край копанки клопочуть,

качаток кличуть під комиш.

Кача впіймати кішка хоче,

Катруся киці каже: - Киш!

Н. Забіла

2. Запишіть каліграфічно, придумайте слова з літерою К.

Календар кватирка корисний

Київ колгоспник

Придумайте речення з одним із слів. Запишіть його.

3. Запишіть слова. Підкресліть букви, якими вони різняться.

Куля - гуля, капля - чапля,

билина - пилина, коса - коза,

жити - шити, дітоньки - тітоньки.

4. Вставте пропущену букву "К" і запишіть речення.

Іван...о пішов у ...іно. Біля ...інотеатру стояв іос... В ...іосу продавали ...віти.

Лл

1. Прочитайте вірш.

Лиска лащить лисеня,

А лосиха лосеня,

Лев ласкаво лапою

Левеня поляпає.

Ю. Кругляк

2. Запишіть каліграфічно, придумайте слова з літерою "Л".

Лл Лм Ла Лв ля ял ли Львів

3. Запишіть слова і запам'ятайте їх правопис.

Лелека лінійка лимон

Львів лялька

Мм

1. Прочитайте вірш. Назвіть слова зі звуком [м].

Морж у морі днями кисне,

море для моржа корисне.

Морж на хвилях може спати,
може глибоко пірнати.

О. Кононенко

2. Запишіть словникові слова і запам'ятайте їх правопис.

Медаль метро мотузка

3. Поділіть слова для переносу

Майка, місток, земля, змія.

Нн

1. Прочитайте вірш.

На довгу нитку намистини
Настуся хоче нанизать.
Вона, напевно, буде нині
На нашій святі виступать.

2. Запишіть каліграфічно.

*Нн На Нв Нр ні ін. нм ня
Нау́м На́дія На́стя Не́рон*

3. Запишіть слова і запам'ятайте їх правопис

Новий неділя напій

4. Запишіть слова з подовженими звуками, поділяючи їх на склади.

Навчання, писання, змагання, знання каміння.

Зробіть звукову модель до слова знання.

5. Утворіть слова за зразком.

Уміти - уміння, шити -

Жити - ... малювати -

Оо

1. Прочитайте вірш.

Ось гляньте: з оленятком
олень у зоопарку нашім є. •
Окрайчик хліба тато Олин
з-за огорожі їм дає. «Я

2. Запишіть каліграфічно.

О оо Ол Ок Ов ом ов оя ло

Випишіть з вірша слова з буквою "О".

3. Запишіть словникові слова і запам'ятайте їх правопис.

Одинадцять олень олівець

4. Вивчіть скоромовку і запишіть з пам'яті.

дгадайте загадку:
Орел на горі, перо на орлі.

Пп

1. Прочитайте вірш.

Пугач хвалиться пінгвіну:
"Півень дав мені пір'їну.
Причеплю, причепурюся,
потім паві покажуся".

О. Кононенко

Назвіть слова зі звуком [п].

2. Запишіть каліграфічно.

Пп Па По Пл ап. пл. пв вп

3. Вставте пропущені букви і запишіть речення.

Летів горо__чик, сів на стов__чик.

Гри__ ша__ку має, але ніколи її не скидає.

Рр

1. Прочитайте вірш. З якого звука починається кожна стрічка вірша? Промовте чітко слова з буквою **р**.

Рак від берега задкує,
Риба лин над ним кепкує:
"Рак забрів в очерети,
річку думав перейти".

О. Кононенко

2. Запишіть каліграфічно.

*Рр Рл Рв Рм ру ра ар рл ир
Роман Раїса Рита Роберт
відро ранок рибалка*

3. Запишіть слова і запам'ятайте їх правопис.

Редиска радіо Рівне

Сс

1. Прочитайте вірш. Який звук привернув вашу увагу? ,

Спить старий сердитий сом,
сому сниться сьомий сон.
Сонце пестить поплавок,
сом сопе на весь ставок.

О. Кононенко

2. Запишіть каліграфічно.

Со сл Св Ст см св са ас ся

3. Запишіть слова і запам'ятайте їх правопис.

Сантиметр середа секунда

Тт

1. Прочитайте вірш. Який звук повторюється найчастіше?

Тепер весна. Тарасів тато
на тракторі в степу весь час.
Як тато, трактористом стати

- також збирається Тарас.
2. Запишіть каліграфічно.
Тт Та Тв Тр Тм ту от тя
 3. Запишіть слова і запам'ятайте їх правопис.
Театр тривога тричі
 4. Яка звукова модель відповідає слову *людина*.

Уу

1. Прочитайте вірш. Який звук є у більшості слів вірша?

Уранці йдуть учитьсь учні,
учителька у школі жде.
Улянці нашій аж незручно:
"Чому ж вона туди не йде?"

Н. Забіла

Що вам найбільше подобається у школі? Який предмет вам подобається?

2. Запишіть каліграфічно
Уу Ул Ув Ук ум ур ку ук Україна
Улас Улянка учителька розум
3. Запишіть слова і запам'ятайте їх правопис
Учитель учителька Україна

Фф

1. Прочитайте вірш. Який звук починає кожен рядок вірша?

Фіолетові заграви
Фарбували в лузі трави.
Фіолетовий фломастер
Фарбувати також майстер...

Що міг фарбувати фіолетовий фломастер?

2. Запишіть каліграфічно
Фф Фр Фл Фв фм фв фа уф
Федорка футбол фартушок
3. Запишіть слова і запам'ятайте їх правопис.
Фартух Франко футляр

Хх

1. Прочитайте вірш. Яка буква пишеться на початку кожного рядка?

Хом'ячок наш захворів –
Хтось холодним напоїв.
Хом'ячкові нудно в ліжку
Ходить в гості сіра мишка.

2. Спишіть каліграфічно.
Хх Хо Хл Хв ха хм ах ух
3. Запишіть слова і запам'ятайте їх правопис.
Харків хвилина Хортиця

Цц

1. Прочитайте вірш. Який звук повторюється найчастіше?

Ців-ців-ців, ців-ців-ців! –
Цівкотіння горобців.
Горобцеві пісня - це,
а слова - то буква "це".

В. Гринько

2. Спишіть каліграфічно

Ц ц Цв ці Цл цу ац цапок

3. Запишіть слова і запам'ятайте їх правопис. Які слова зі звуком [ц] ви ще знаєте? Запишіть їх.

Цибуля цукерки цукор

Чч

1. Прочитайте вірш.

Чубата чапля чваньковита ,
через болото йде одна
Чомусь з журавликом дружити
не хоче капелька чудна.

Н. Забіла

Який звук зустрічається найчастіше?

2. Спишіть каліграфічно.

*Чч Ча Чм ча ач чл. Ич чв. Чм
Чм Чу Чв чр че еч вч уч чк*

3. Запишіть слова і запам'ятайте їх правописю

Читання червоний черговий
четвер чотирнадцять

Шш

1. Прочитайте скоромовку. Який звук найчастіше зустрічається?

Шило шубку Шурі шило,
шовком, шерстю шви обшило.
Вийшла шубка прехороша
нашій Шурі на порошу.

В. Ладіжєць

2. Спишіть каліграфічно.

Шш Шл Шр ши аш имат

3. Запишіть слова і запам'ятайте їх правопис.

Шість Шостка шофер

Щщ

1. Прочитайте вірш. Яка буква розпочинає кожний рядок? Які звуки вона позначає?

Щупакам в'юни казали:

- Щойно шуку зустрічали,
шука щурить хижу пащу –
щупакам втікати краще.

О. Кононенко

2. Спишіть каліграфічно.

*Що Щи Щу Ще ащ ющ що
щі ща ще шука щітка*

3. Запишіть слова і запам'ятайте їх правопис.

Щодня щоденно щоденник

4. Відгадайте загадку. Зробіть звуко-буквений аналіз слова-відгадки.

Упіймав Івасик рибу,
Але витягнути - мука!
Бо сердита і велика
На гачок зловила ...

Ь

1. Прочитайте вірш і подумайте, про яку букву йде мова.

Я в алфавіті в кінці
В мене усміх на лиці,
Не хизуюсь я, але ...
Вам без мене буде зле.
Бо як тільки я у слові
Слово - м'якше для вимови.

О. Кононенко

2. Спишіть каліграфічно.

*Ь ьо тьо льо ньо сто сь ть
Льоня Кльопа пеньок*

3. Запишіть слова і запам'ятайте їх правопис.

Льон Львів сльози

4. Подумайте, в яких словах пишемо **ьо**, а в яких **йо**. Запишіть ці слова.

Л...Н, ра...н, Л...ня, ...рж, га...к, ма...р, пен...к, с..годні.

Зробіть звуко-буквений аналіз останнього слова.

Юю

1. Прочитайте вірш і подумайте, яку букву має на увазі автор.

Букву "Ю" я впізнаю –
Трохи дивна буква "Ю".
Нібито до ясена
Буква "О" прив'язана.

В. Гринько

2. Спишіть каліграфічно.

*Юю Юл Юр Юс юв лю ню
юнга юв юк в'ю п'ю лю юм*

3. Запишіть слова і запам'ятайте їх правопис.

Юннат ланюг юрба
верблюд юрта

4. Запишіть спочатку слова, у яких буква *ю* позначає 2 звуки, а потім ті слова, у яких пом'якшує попередній приголосний.

Люлька, в'юн, юшка, нюх, тюльпан юрта.

Зробіть звуко-буквений аналіз слова *тюльпан*

Яя

1. Прочитайте вірш. Яка буква починає кожний рядок?

Ясени ледь-ледь шуміли...

Яснооке сонце сіло...

Яструб ящірку несе,

Я - остання буква.

Все.

О. Кононенко

2. Спишіть каліграфічно

*Я я Яя Яр Яс Як яв ям
ня ля ся тя як яс ян Ява*

3. Запишіть слова і запам'ятайте їх правопис.

Ясен яблуко якір

Явтух Ялта

4. З поданих слів складіть і запишіть речення.

Яринки, У, гарна, є, лялька. подарувала, Її, сестричка, Яринці, Зоя. Яринка, гуляти, разом, Ясочка, і, ходять.

5. Пригадайте і запишіть п'ять слів з апострофом перед я.

6. Відгадайте загадку.

Це який дивак знадвору

Носить здобич у "комору"

Не на спині у мішку,

А сховавши за щоку.

Зробіть звуковий аналіз слова-відгадки.

2 клас

Основні навчальні досягнення учня по темі: Звуки і букви. Склад.

Другий клас є особливим щодо набуття учнями знань та умінь з розділу «Звуки і букви. Склад. Наголос». Школярі вчаться розрізняти на слух голосні та приголосні, тверді та м'які, дзвінкі та глухі звуки, правильно їх вимовляти; визначати в словах наголошений звук і склад. Виконують під керівництвом вчителя аналітико-синтетичні і конструктивні навчальні дії зі словами на звуковому (буквеному) рівні.

Відпрацьовують правильну вимову слів з ненаголошеними голосними [е], [и]. Практично засвоюють і вдосконалюють нормативну вимову дзвінких приголосних у кінці слова і складу: дуб, сад, сядь, віз і т. д. Вчаться розташовувати слова за алфавітом. Удосконалюють вимову слів з апострофом перед я, ю, є, ї та запис їх під диктування; перенесення частин слів з рядка в рядок по складах; правила перенесення слів зі збігом двох і кількох приголосних звуків; правила перенесення частин слів з літерами й та ь у середині слів; позначення на письмі подовжених м'яких приголосних звуків.

Тема: Звуки і букви. Алфавіт.

Потренуйся!

1. Послухай звуки. Чи однаково вони вимовляються? Вимов подані звуки. Під час вимови яких звуків повітря проходить вільно через ротову порожнину? Як називаються ці звуки?

[с], [а], [о], [к], [у], [м], [л], [и], [е], [р], [дз], [н], [в].

Добери кілька слів з цими звуками. Що означають ці слова, на які питання відповідають?

2. Послухай пари слів. Якими звуками розрізняються слова кожної пари? Вимов ці звуки. Прочитай слова парами.

Сон — син

сам — сом

сік — сук

дім — дим

мир — мур

балка — булка

шина — шана

наша — ноша

рама — Рома

літо — лото

рік — рак рано — рана
рис — ріс рука — ріка
кіт — кит мала — мила

Запиши слова. Підкресли букви, якими розрізняються слова кожної пари. Назви букви. Відшукай слова, що означають назви дій.

3. До кожного з поданих слів добери такі, що розрізняються лише одним звуком. Як змінилося значення слів від заміни одного звука іншим?

Марка — ... тіль — ...
мило — ... лак — ...
руда — ... слива — ...
жало — ... нирка — ...

Запиши слова, підкресли букви, якими розрізняються слова.

Зразок. Коса — коза.

4. Вимовляй правильно! Вивчи напам'ять скоромовку і прочитай її якнайшвидше.

СОННА СОНЯ

*Будить вранці мама доню:
- Вже **проснулось** сонце, Соню.
Сонях сонцю **посміхнувся**,
сонний котик теж проснувся
і запитує спросоння:
- Чи **проснулась** наша Соня?*

Леонід Куліш-Зіньків

Чому так називається вірш? Що виражає заголовок — тему чи головну думку? Випиши виділені слова, підкресли у них однією рисою букви, що позначають голосні, а двома — букви, що позначають приголосні звуки.

5. Запиши за алфавітом прізвища та псевдоніми українських письменників. За потреби звернись до орфографічного словника.

*Шевченко, Коцюбинський, Франко, Глібов, Рильський, Збанацький,
Стельмах, Яновський, Українка, Воронько, Іваненко, Трублаїні, Бичко,
Нестайко, Олесь, Пчілка.*

Які твори цих письменників ти прочитав? Про що з них довідався? Склади про це кілька речень і запиши їх.

6. Прочитай. Поясни, які слова кожної пари за алфавітом ідуть раніше, а які — пізніше.

Артем — Арсен Анатолій — Аркадій

Алла — Андрій
Анфіса — Анжела

Ангеліна — Анастасія
Афанасій — Ананій

Запиши слова за алфавітом, враховуючи другу (третю) букву. Поясни вживання великої букви. Склади речення з одним із імен. Підкресли головні слова. Постав до них питання.

7. Встав у словах пропущені букви, перевір їх написання за орфографічним словником.

Г...рой, в...дмідь, дят...л, м...даль, кал...ндар, н...діля, р...диска, л...мон, ч...рвоний, яс...н.

Запиши ці слова в алфавітному порядку.

8. Прочитай. Запиши слова кожної групи в алфавітному порядку.

Диміти, димар, димовий, димчастий. Висотник, висота, висотка, висотомір. Вишняк, вишневий, вишнина, вишнівка. Вершечок, вершина, вершинок.

Як можна назвати слова кожної групи? Доведи свою думку. Визнач у словах корінь.

9. Прочитай. Як називаються слова кожної групи?

Горювати, сумувати, журитися, тужити. Глянути, позирнути, бликнути. Відвідувати, навідуватись, заходити, проповідувати, завітати. Лякатися, боятися, страхатися, полошитися, жахатися.

Слова кожної групи запиши в алфавітному порядку. Склади сполучення зі словами: *відвідати (що?) провідати (кого?) завітати (до кого?) ...*

Тема: Голосні звуки. Позначення їх буквами.

Правило 1. В українській мові шість голосних звуків. Вони позначаються на письмі десятьма буквами.

Звуки:	[а]	[о]	[у]	[е]	[и]	[і]
	Λ	!	Λ	Λ	!	Λ
Букви:	а я	о	у ю	е є	и	і ї

Потренуйся!

1. Вимовляй правильно! Прочитай скоромовки, правильно вимовляючи голосні звуки.

*Наша Міла рук не мила,
за сніданок вранці сіла.
Загукали дітки хором:
- З милом рук не мити — сором!
- Та не бійся, мила Міло,
тільки руки вимий з милом.*

*Заіскрились в лузі роси.
Заспівали в росах коси,
і синочкові не спить ся,
коли в тата косовиця.*

Леонід Куліш-Зіньків

Випиши зі скоромовок по п'ять слів у дві колонки: в першу — двоскладові слова, а в другу — трискладові. Зроби висновок, доповнивши речення.
У слові стільки складів,

2. До кожного з поданих слів добери такі, що відрізняються лише голосним звуком.

Зразок. *Кіль — куль.*

<i>Булка — ...</i>	<i>нірка — ...</i>
<i>дим — ...</i>	<i>лис — ...</i>
<i>крук — ...</i>	<i>лук — ...</i>
<i>бак — .. .</i>	<i>лад — ...</i>

Запиши слова, підкресли букви, якими розрізняються ці слова. До слова *дим* добери спільно- кореневі слова — назву ознаки та назву дії.

Правило 2. Букви **я, ю, є** можуть позначати по два звуки: [йа], [йю], [йє].
Буква **ї** завжди позначає два звуки - [йі].

3. Прочитай вірш. Як можна назвати хлопчика? Добери до вірша заголовок.

Юрасик любить працювати,

*він юний садівник, юннат.
З юрбою малюків завзятих
за школою він садить сад.*

Наталя Забіла

Спиши. Підкресли слова, в яких буква ю позначає два звуки. Знайди у вірші споріднені слова. Запиши їх, познач корінь.

4. Прочитай. Назви у поданих словах однаковий звук.

Явір, їжак, Юхим, Євген, клей, поїзд, п'ять, малює, лілея, лійка, йорж.

У яких словах однакова кількість звуків і букв? Склади два речення зі словами *явір, лілея*. В одному з них (на вибір) встанови зв'язок між словами.

5. Прочитай. Знайди два однакових звуки у кожному слові.

Маяк, слухають, Ялта, яскравий, Євген, сім'я, горобина, юний, Ясочка, станції, світять, барабан, свічечка.

Запиши слова у дві колонки так, щоб у першій були слова, в яких більше звуків, ніж букв, а у другій — звуків і букв однакова кількість. З якими словами — назвами предметів можна сполучити слова *яскравий* і *юний*?

6. Прочитай. Які однакові звуки є в цих словах?

Яблуко, їжачок, єнот, йорж, вербою, майорить, поїдемо.

Спиши. Підкресли букви, що позначають два звуки.

Склади розповідне, питальне й спонукальне речення зі словом *верба*.

Тема: Наголос. Наголошені й ненаголошені склади і звуки. Ненаголошені [e^н], [и^н], позначення їх буквами.

Правило 1. В кожному складі є голосний звук. У слові стільки складів, скільки голосних звуків.

Правило 2. Наголошений склад – це склад, який вимовляється з більшою силою голосу. Решта складів у слові – ненаголошені.

Правило 3. Голосний звук у наголошеному складі називається наголошеним. Голосний звук у ненаголошеному складі називається ненаголошеним.

Правило 4. Щоб з'ясувати, яку букву (е чи и) писати в ненаголошеному складі, треба змінити слово або дібрати до нього спільнокореневе так, щоб ненаголошений звук став наголошеним.

Потренуйся!

1. Спиши слова. Познач наголос.

Листопад, завдання, читання, черговий, виразно, жайворонок, олень, понеділок, портфель, чотирнадцять, шофер.

Перевір правильність виконання вправи за орфографічним словником. Назви слова, у яких є розбіжність між звуками і буквами.

2. Прочитай слова парами. Як змінилось значення слів залежно від місця наголосу?

Замок — замок, дорога — дорога, на березі — на березі, сім'я — сім'я, тріска — тріска, склади — склади, лапки — лапки.

До виділених пар слів добери назви ознак. Запиши за зразком.

Зразок. *Велика сім'я — дрібне сім'я.*

3. Прочитай слова кожної групи, виділяючи голосом наголошений голосний. Як називаються слова кожної групи?

Ліс, лісовий, лісник, лісок. Липень, липа, липовий, липка. Вода, водичка, водяний, водний.

4. Прочитай текст. Добери до нього заголовок.

Перший місяць осені за календарем — вересень. Тихі, задумливі вересневі дні ще теплі, наче літні. Та подих осені вже відчутний у вечірній і нічній прохолоді. День народжується в осінньому серпанку, але поступово туман зникає, розсіюється. Піднімається сонечко і обігриває землю (Алла Волкова).

Випиши з тексту три слова з наголошеним голосним у першому складі та три слова — у другому складі. Познач наголос.

5. Прочитай. Як вимовляються наголошені звуки?

З...мля — ...

кр...ло — ...

с...ло — ...

з...ма — ...

з...рно — ...

св...ня — ...

в...сло — ...

ч...сло — ...

в...рба — ...

ж...ти — ...

Встав пропущені букви. Для цього зміни слова так, щоб ненаголошений голосний став наголошеним. Познач наголос.

Тема: Приголосні звуки, позначення їх на письмі буквами.

Правило 1. Звуки [дж], [дз], [дз'] позначаються на письмі буквосполученнями *дж*, *дз*. При переносі слів буквосполучення *дж*, *дз* розривати не можна.

Правило 2. Буква *щ* завжди позначає два звуки: [шч].

Потренуйся!

1. Вимовляй правильно! Прочитай вірш. Чому він так називається? Правильно вимов слова зі звуками [дж], [дз]. Спиши їх.

ПОЛЬОВІ ДЗВІНОЧКИ
Піднімає джміль фіранку,
каже : — Доброго вам ранку!
Як вам, бджілко, ночувалось?
Чи дощу не почувалось?
Виглядає бджілка з хатки:
— У дзвіночку добре спати.
Цей дзвіночок — як намет.
Тільки дощ — як кулемет.

Ліна Костенко

Поясни розділові знаки в кінці речень. Спиши питальне речення зі звертанням. Підкресли звертання. Вивчи вірш напам'ять.

2. Вимовляй правильно! Прочитай слова кожної колонки вголос. Правильно вимовляй звуки, позначені буквосполученнями дж, дз.

<i>раджу</i>	<i>джерело</i>
<i>джерело</i>	<i>дзирчить</i>
<i>посаджу</i>	<i>дзвіночок</i>
<i>джміль</i>	<i>дзьобати</i>
<i>джілка</i>	<i>дзеленчить</i>

3. Порівняй вимову і значення слів зі звуками [г] і [ґ], у словосполученнях.

Залізні ґрати — грати на скрипці,
гулька на голові — голуб Гулька,
гречна людина — гречана каша.

До слова *гречна* спробуй дібрати близькі за значенням слова. Перевір себе (с. 69). Спиши. Підкресли букви, що позначають звуки [г], [ґ]. Склади і запиши два речення зі сполученнями *гречна людина* і *гречана каша*. Якими за метою висловлювання є записані речення? Чому?

Тема: Дзвінкі й глухі приголосні звуки

Правило 1. Приголосні звуки, які утворюються з участю голосу і шуму, називаються дзвінками. Приголосні звуки, які утворюються тільки з участю шуму, називаються глухими.

1. **Пам'ятай!** Дзвінкі приголосні звуки в кінці слова вимовляються дзвінко.

Біб	степ	віз	вус
Гриб	грип	гарбуз	ананас
Дуб	стовп	хмиз	абрикос
Зуб	суп	в'яз	рис
Хліб	короп	мороз	ліс

До виділених слів добери назви ознак.

Запиши словосполучення.

Зразок. Зелений біб.

2. Прочитай вірш. Який глухий приголосний повторюється?

Мчить машина за машинами,

шелестить машина шинами.

Раптом щось залізло в колесо.

— Ти навіщо, цвяше, колешся?

Зупинилася машина.

Зашипіла тихо шина: ш-ш-ш-ш-ш...

Ігор Січовик

Випиши виділені слова. Підкресли букви, що позначають глухі приголосні звуки. Знайди у вірші речення, в якому про щось запитується. Поясни розділовий знак у кінці речення.

3. Прочитай вірш. Які приголосні звуки допомагають передати дзижчання джмеля і шелест хмелю?

ХМІЛЬ І ДЖМІЛЬ

По тичині в'ється хміль.

Біля хмелю в'ється джміль.

- Шу-шу-шу, — шумкоче хміль.

- Дзу-дзу-дзу, — дзумкоче джміль.

*Ми стояли поблизу,
шум той слухали внизу.
Я сказав: — Шумкоче хміль! —
Ти сказав: — Дзумкоче джміль!*

Анатолій Камінчук

Спиши перше і друге речення. У виділених словах однією рисою підкресли букви, що позначають дзвінки, а двома — букви, що позначають глухі приголосні звуки. Як ти розумієш значення слова *в'ється* у першому і другому реченнях?

4. Попрацюй із товаришем. Гра «Хто більше?» До кожного слова добери якнайбільше слів, які відрізняються дзвінким або глухим приголосним звуком.

Жити, гірка, лак, річка, сік.

Зразок. Жити — шити, лити — мити.

Тема: Тверді та м'які приголосні звуки. Позначення м'якості приголосних з буквами і, я, ю, є.

Правило 1. Букви *і, я, ю, є* позначають м'якість попередніх приголосних звуків.

Правило 2. Буква *й* завжди позначає м'який приголосний звук [й].

Потренуйся!

1. Прочитай виразно загадку і відгадай її

ЛІНИВОМУ НЕ РОЗГАДАТЬ НІКОЛИ

*Лінивому не розгадать ніколи,
кмітливому на відповідь — хвилина.
А буде наша загадка така:
три букви означають те, що й поле.
Додай знак м'якшення — і вже тварина
з родини оленів, струнка й прудка.
Що це таке?*

Дмитро Білоус

Добери і запиши кілька пар слів, значення яких розрізняються твердим або м'яким приголосним звуком. Підкресли букви, що позначають м'якість попереднього приголосного.

Зразок. Кит - кіт.

До слова *лань* вибери із загадки і запиши назви ознак. Усно постав питання до кожного слова.

2. Прочитай слова парами. У кожній парі вимов звуки, якими розрізняються значення цих слів.

<i>Рис</i> — <i>рись</i>	<i>лан</i> — <i>лань</i>
<i>сіл</i> — <i>сіль</i>	<i>перелаз</i> — <i>перелазь</i>
<i>кіл</i> — <i>кіль</i>	<i>булка</i> — <i>булька</i>
<i>ліз</i> — <i>лізь</i>	<i>дим</i> — <i>дім</i>
<i>лук</i> — <i>люк</i>	<i>лак</i> — <i>ляк</i>
<i>кіт</i> — <i>кіт</i>	<i>тук</i> — <i>тюк</i>

Випиши слова, які відповідають на питання *хто?* Підкресли букви, що позначають м'якість попереднього приголосного звука.

Тема: Подовжені м'які приголосні звуки.

Правило 1. М'який подовжений звук позначається на письмі двома однаковими буквами.

Зверни увагу! Ділити треба тільки так: *гі-лля*. Переносити можна так: *гіл-ля* або *гі-лля*.

Потренуйся!

1. Випиши слова з буквами, які позначають м'які подовжені звуки. Поділи їх для переносу.

На узліссі росла стара-стара сосна (В. Литвиненко). 2. У верховітті озивається зозуля (В. Кава). 3. Вирує життя в озерці (О. Копиленко). 4. Золоті роботящі руки зерно у ріллю посіали (Т. Коломієць). 5. Згори долинуло потужне гудіння (П. Попович).

2. Добери слова за зразком. Прочитай їх парами, чітко вимовляючи слова з м'якими подовженими приголосними звуками.

<i>Мазь</i> — <i>маззю</i>	<i>тінь</i> — ...
<i>мідь</i> — ...	<i>річ</i> — ...
<i>ніч</i> — ...	<i>міць</i> — ...
<i>подорож</i> — ...	<i>сіль</i> — ...
<i>туш</i> — ...	<i>молодь</i> — ...

Запиши слова парами, підкресли букви, які позначають подовжений м'який приголосний звук. Зверни увагу на слова першого стовпчика. Що вони означають і на яке питання відповідають? Постав питання до новоутворених слів цієї колонки. Зроби висновок.

3. Чітко вимов слова з подовженими м'якими приголосними звуками.

Полісся, волосся, колосся, узлісся, галуззя, мотуззя, змагання, навчання, проміння, каміння, вбрання, насіння, зілля, бадилля, рілля, Ілля.

Склади звукові моделі виділених слів. Чим вони цікаві? Запиши слова, поділивши їх для переносу. З одним зі слів склади речення. Визнач і підкресли у ньому головні слова. До кожного головного слова постав питання.

4. Прочитай. Як називаються слова кожної колонки? Добери до них слова за зразком.

Зразок. Читати — читання.

<i>Хотіти</i> — ...	<i>ходити</i> — ...
<i>бажати</i> — ...	<i>блукати</i> — ...
<i>прагнути</i> — ...	<i>бродити</i> — ...

Спиши. Підкресли букви, якими позначено подовжені м'які приголосні звуки. До слів першого стовпчика постав питання. Що означають ці слова? На які питання відповідають новоутворені слова? Що вони означають? Зроби висновок.

Тема: Апостроф.

Правило 1. Апостроф ставиться після букв *б, п, в, м, ф, р* перед *я, ю, є, ї*, які позначають по дві звуки: [йа], [йу], [йе], [йі].

Потренуйся!

1. Прочитай слова. Які звуки позначені виділеними сполученнями букв? Вимов ці звуки. Як вимовляються приголосні звуки у виділених сполученнях?

Пір'я — буря

в»юн — гравюра

б'ють — бюро

матір'ю — рюкзак

бар'єр — Рєпін

сім'я — духмяний

Зроби висновок, доповнивши речення.

У словах, що пишуться з апострофом, між твердим приголосним і голосним вимовляємо ...

Спиши слова парами. Підкресли букви, між якими стоїть апостроф.

2. Прочитай. Відгадай, із яких казок ці уривки. Правильно вимовляй слова з апострофом.

1. Напоїла курочка півника м'ятою, приклала гірчичник, — і пройшло. 2. На ранок баба набрала мичок і погнала солом'яного бичка пасти. 3. Тут гуси-лебеді побачили її, зателготали, налітають, крилами б'ють, от-от братика з рук вирвуть. 4. Ото вискакує з води проклятий змії, що розженеться проти Кожум'яки, то він його булавою луп та луп, аж луна йде. 5. Долі лежала мертва ластівка, її красиві крила були міцно притиснуті до тіла, ніжки й голівку вона сховала під пір'ячко. 6. Тільки рум'янцю на щічках нема, а так дуже гарна Снігуронька.

Випиши слова з апострофом, поділяючи їх для переносу. Постав наголос.

3. Прочитай. Коли так кажуть? Слова з апострофом читай так, щоб після твердих приголосних перед я, ю, є, ї звучав [й].

1. Робить п'яте через десяте. 2. Не вчи солов'я співати, а орла літати. 3. П'ятами киває, бо діла не має. 4. Причепився, як реп'ях до кожуха. 5. Добре ім'я дорожче від багатства. 6. Шукає на коржі м'якого, а в труді легкого.

Спиши. Підкресли букви, між якими стоїть апостроф. Познач у словах наголос.

Тема: Позначення м'якості приголосних знаком м'якшення.

Правило 1. Буква «знак м'якшення» (ь) позначає на письмі м'якість попереднього приголосного звука.

Запам'ятай! М'якість приголосного перед о позначається знаком м'якшення (ь): льон, бадьорий.

Пригадай! При переносі слова знак м'якшення (ь) не можна відривати від попередньої букви: бать-ко, донь-ка. Не можна при переносі розривати буквосполучення ьо: польо-вий, бадьо-рий.

Потренуйся!

1. Прочитай. Знайди і виправ помилки, допущені учнем у диктанті.

Осінь, окун, пенки, пальто, серпень, тільки, у нього, сьогодні, альбом, колори, тінь, маленький, знайомий, бадьорий, синька.

Запиши слова правильно у колонки відповідно до того, на які правила допущено помилки. З окремими словами (на вибір) склади розповідне, питальне і спонукальне речення, запиши їх.

2. Прочитай виразно вірші. Про що в них йдеться?

ЙОСИП

*— Йой, йой, йой!.. — Йосип йойкає, бо йорж уколів
добряче.*

*Хоч йому таки болить, вже хлоп'я не плаче — научив
його дідусь:*

— Потерпи, козаче! —

— Йой ...

Варвара Гринько

СИНІЙ ЛЬОН

*При дорозі, де тополі,
синій льон зацвів у полі.*

*Біля льону — синя річка,
в небі синьому — синичка.*

*Стільки цвіту-синьодзвону,
засиніло все від льону.*

Анатолій Камінчук

Випиши з віршів слова зі сполученнями букв *йо*, *ьо*. Підкресли ці буквосполучення. Зроби висновок про вживання буквосполучень *йо*, *ьо*. Вивчи один із віршів напам'ять.

3. Побудуй речення з кожної групи слів. Підкресли буквосполучення *йо* та *ьо*.

1. Торішнього, діти, назгрібали, в садку, листя, купи. 2. Росте, за, березовий, нашим, гайок, селом. 3. Берізку, Стьопа, кольоровими, намалював, олівцями. 4. Не відкладай, на, роботи, завтра, сьогоднішньої. 5. Льону, кольору, квітки, синього. 6. Соловійова, у, успішно, польоти, льотчика, проходять.

У першому і другому реченнях підкресли головні слова. Обміняйся роботою з товаришем. Перевір її.

**Основні навчальні досягнення учня по темі:
Звуки і букви. Склад.
3 клас**

- **знає правило** вимовляння слів з ненаголошеними голосними звуками [е], [и]; **користується** орфографічним словником для перевірки написання слів з ненаголошеними [е], [и], що не перевіряються наголосом;
- **знає правило** вимовляння дзвінких приголосних звуків у кінці слова і складу перед глухим і **дотримується** його в мовленні;
- **користується** правилом перевірки написання слів із сумнівними приголосними, що піддаються асиміляції (*про[зъ]ба, моло[дь]ба, кі[х]ті, ні[х]ті*).

Чергування голосних і приголосних звуків у коренях слів

[о] - [і]
ко́ня — кі́нь
во́за — ві́з
но́са — ні́с
ко́са — кі́с

[е] - [і]
пе́чі — пі́ч
ре́чі — рі́ч
осе́ні — осі́нь
лебе́ді — лебі́дь

но́га — но́зі — ні́жка
лу́г — у лу́зі — лу́жок [г] — [з'] — [ж]
бе́рег — на бе́резі — бе́режок

ру́ка — ру́ці — ру́чка
о́ко — в о́ці — о́чі [к] — [ц'] — [ч]
рі́ка — у рі́ці — рі́чка

му́ха — му́сі — му́шка
ву́хо — у ву́сі — ву́шко [х] — [с'] — [ш]
ру́х — у ру́сі — ру́шати

Потренуйся!

1. Спиши, змінюючи слова за зразком, познач корені. Підкресли букви, що позначають голосні звуки, які чергуються в коренях слів.

Зразок. Лебеді — лебідь.

Вечори — ... , осені — ... , речі — ... , роки — ... , возити — ... , ходити — ... , нести —

2. До слова **вечір** добери і запиши спільнокореневі слова. З двома із них (на вибір) склади і запиши речення.

3. Спиши, змінюючи слова за зразком, познач корені. Підкресли букви, що позначають приголосні звуки, які чергуються в коренях слів.

Зразок. Книга — у книзі.

Луг — ..., смерека — ..., рух — ..., дорога — ..., фіалка — ..., вільха —

Склади і запиши два речення з окремими словами (на вибір).

4. Прочитай. Вибери пари слів, в яких змінюються голосні або приголосні звуки.

Віз, кінь, гусінь, муха, комаха, пасіка, пух, пасіці, коня, комасі, вози, мусі, гусені, пушок.

Запиши ці пари слів, познач у них корені та підкресли букви, що позначають звуки, які чергуються.

Вимова і правопис слів з ненаголошеними [е], [и] в коренях.

Ненаголошені [е], [и], які перевіряються наголосом

Під час письма слова з ненаголошеними [е], [и] треба перевіряти наголосом. Щоб знати, яку букву (*е* чи *и*) писати в ненаголошеному складі кореня, треба змінити слово або дібрати до нього спільнокореневе так, щоб ненаголошений голосний став наголошеним. Наприклад: *земля* — *землі*, *життя* — *жити*.

Вимовляй так:

с[е^н]ла

оз[е^н]ро

ст[е^н]пи

д[и^е]мок

ж[и^е]ття

л[и^е]сток

Вимова і правопис слів з ненаголошеними [е], [и], що не перевіряються наголосом

В і з ь м и д о у в а г и ! У багатьох словах ненаголошені [е], [и] не можна перевірити наголосом. Наприклад: **орден, герой, директор**. Написання таких слів перевіряй за орфографічним словником і запам'ятовуй.

Правильно вимовляй і пиши:

кишеня	ретельно
килим	метал
кермо	велосипед
керувати	верблюдо
квиток	лелека

Правопис слів з ненаголошеними [е], [и]

Потренуйся!

1. Добери до поданих слів спільнокореневі для перевірки так, щоб вони відповідали на питання *що?* Встав пропущені букви.

Вишневий — **вишня**.

Ст..повий —

Т..хенький —

Кн..жковий —

Сл..вовий —

2. Спиши, добираючи до слів з пропущеними буквами перевірні.

Сх..лити, л..сточка, т..мніє, в..сняний, в..елий, кр..ло, л..жить, л..тить, ст..ти, ш..поче, т..хенько, ш..рокий, к..слиця, м..док, в...сокий, гл..бокий, д..міти, гр..чаний, в..ишевий, с..ло.

3. Спиши, вставляючи замість крапок пропущені букви.

Пи..ниця, к..шеня, кор..дор, орд..н, кр..ниця, с..кретар, абр..кос, к..піти, г..рой, д..ректор, д..ван.

4. Яке зі слів годиться для перевірки орфограми у слові?

С..лач — села, сила.

В..сляр — весла, вислав.

Кр..чати — крекче, крик.

Ш..потіти — шепіт, шип.

5. Спиши, вставляючи замість крапок пропущені букви. Перевір за орфографічним словником написання цих слів.

Пи...ниця, к...шеня, кор...дор, орд...н, кр...ниця, с.кретар.

Склади і запиши кілька речень з окремими словами (на вибір).

6. Прочитай слова. Подумай, які букви в них пропущено. Запиши слова за алфавітом, вставляючи замість крапок пропущені букви. Перевір за орфографічним словником написання цих слів.

Абр...кос, гр...міти, к...піти, г...рой, д...ректор, д...ван, ч...ремха.

